PROIECTAREA DISPOZITIVELOR NUMERICE CU CIRCUITE LOGICE PROGRAMABILE

CIRCUITE PROGRAMABILE

Grad de integrare

- LSI Large Scale Integration
  - PLA Programmable Logic Array
  - PLD Programmable Logic Device
- VLSI Very Large Scale Integration
  - ASIC Application Specific Integrated Circuit
  - **CPLD** Complex Programmable Logic Device
  - FPGA Field Programmable Gate Array

PROIECTAREA CLASICĂ

- se începe cu o specificație
- se construieşte o diagramă bloc
- se separă secţiunile organigramei, după care se detaliază fiecare până când se atinge nivelul corect al proiectului logic
- se integrează piesele
  - în caz că există un produs software dezvoltat anume pentru gestionarea sistemului, se va utiliza în această etapă

PROIECTAREA CLASICĂ

Etapele fluxului de proiectare

- se creează prototipul, care este depanat şi corectat cu ajutorul software-ului
  - adeseori, prototipul nu funcţionează la viteza proiectată şi trebuie reexaminat pentru diverse corecţii (de exemplu gâtuiri - bottlenecks)
- se realizează fizic sistemul pe placă (PCB -Printed Circuit Board)
  - şi aici apar de multe ori corecţii care trebuie efectuate, aspecte impuse de condiţiile fizice de realizare a PCB-ului

4

PROIECTAREA CLASICĂ

- Revenirile multiple în procesul de proiectare clasică constituie regula, nu excepţia
- Procesul de proiectare clasică costisitor din punct de vedere al timpului

- se pornește și aici tot de la specificație
- sistemul este apoi partiţionat în blocuri mari
  - memorii
  - microprocesoare
  - PLD
  - CPLD
  - FPGA
  - + logică de interfaţare

- se formulează o descriere de nivel înalt a sistemului
  - cu un editor schematic
  - cu un limbaj de descriere hardware abstract (de exemplu VHDL sau Verilog)
- întregul sistem este simulat se înlocuieşte astfel vechea fază de prototip

- se creează lista de componente şi legăturile dintre ele (netlist) a sistemului
- netlista este folosită la realizarea PCB-ului
- În timpul realizării fizice a PCB-ului, simularea mai este rafinată

- cele mai multe modificări apar în software, în PLD-uri sau în FPGA-uri, nu în interconexiuni sau în componente secundare
- timpul foarte rapid de la conceperea abstractă a unui proiect până la realizarea sa efectivă

COMPLETITUDINE FUNCȚIONALĂ

- Concept de bază în înţelegerea dispozitivelor numerice programabile
- orice funcție booleană poate fi realizată pornind de la o sumă de produse
- completitudine funcţională: proprietatea unui singur tip de poartă logică care este capabilă de a forma o sumă de produse
- orice funcţie booleană poate fi realizată folosind NUMAI acel tip de poartă logică

COMPLETITUDINE FUNCȚIONALĂ

- Calităţile esenţiale pentru completitudinea funcţională
  - cu ajutorul porţii respective să poată fi construită funcţia logică ŞI
  - cu ajutorul porţii respective să poată fi construită funcţia logică NU

sau

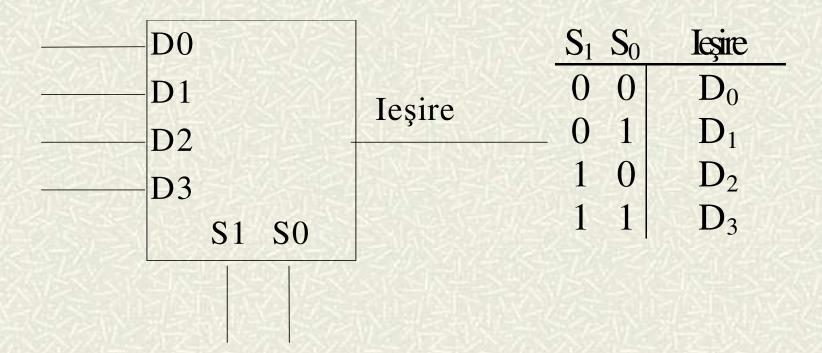
- cu ajutorul porţii respective să poată fi construită funcţia logică SAU
- cu ajutorul porţii respective să poată fi construită funcţia logică NU

11

Funcţiile universale sau generatoarele de funcţii sunt blocuri logice care pot fi configurate astfel încât să realizeze orice funcţie logică de intrările blocului

- tipuri de astfel de blocuri logice:
  - memorii
  - multiplexoare
- toate aceste blocuri logice pot realiza funcţii booleene formând tabelele lor de adevăr

Exemplu: multiplexor 4:1

- Ecuaţia ieşirii multiplexorului:
  - leşire = $\overline{S}_1 \cdot \overline{S}_0 \cdot D_0 + \overline{S}_1 \cdot S_0 \cdot D_1 + S_1 \cdot \overline{S}_0 \cdot D_2 + S_1 \cdot S_0 \cdot D_3$
- dacă $D_0 = D_1 = D_2 = 0$ și $D_3 = 1$, atunci funcția leşire = $S_1 \cdot S_0 \rightarrow \$I$ logic
- dacă $D_0 = 0$ și $D_1 = D_2 = D_3 = 1$, atunci funcția leşire = $S_1 + S_0 \rightarrow SAU$ logic
- dacă $D_0 = D_2 = 1$ şi $D_1 = D_3 = 0$, atunci funcţia leşire = $S_0 \rightarrow NU$ logic

Multiplexorul

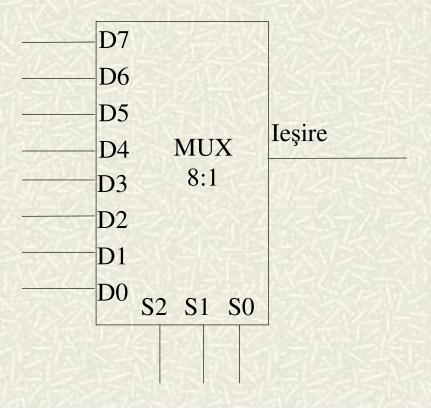
- universal poate forma orice funcţie de cele două variabile de intrare S₀ şi S₁ (selecţiile) prin setarea valorilor D din tabelul de adevăr la 0 sau la 1 logic
- **complet funcţional** poate forma funcţiile:
  - ŞI şi NU sau
  - SAU şi NU

CELULE LOGICE

 O celulă cu proprietatea de completitudine funcţională

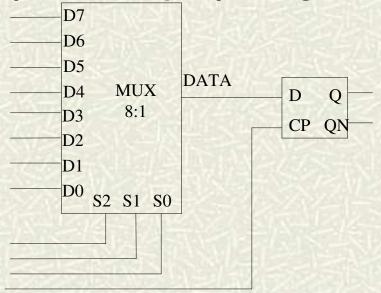
 O celulă cu funcţie logică universală pot realiza orice funcţie logică combinaţională folosind una sau mai multe copii ale lor

- Exemplu: celulă logică universală realizată cu multiplexoare
  - se utilizează MUX de tip 8:1

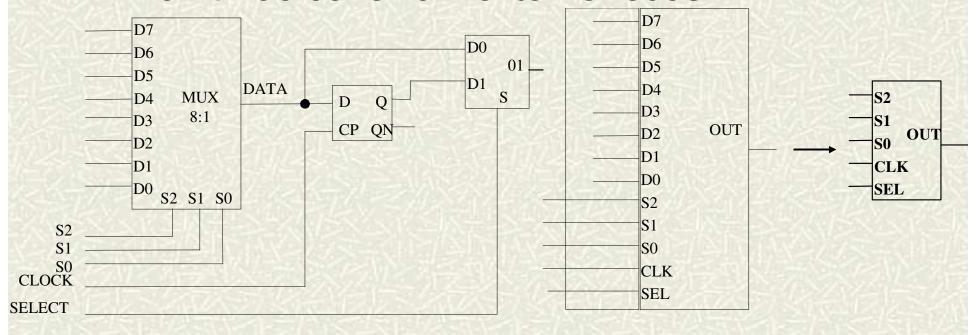
- celulă logică numai cu MUX 8:1 ⇒ bistabilele trebuie implementate tot cu MUX ⇒ preţul mult prea mare
- uzual, celula universală (sau funcţional completă)
  → celulă hibridă ⇒ are ieşirea legată direct la intrarea unui bistabil D (care basculează pe front)

Multiplexor cu ieşire prin registru

- celulă hibridă → problemă: toate funcţiile combinaţionale sunt obligate să folosească şi bistabile D
- ■soluţie → se adaugă încă un MUX, de tipul 2:1, care va comanda direct intrarea D a bistabilului sau îl va ocoli pentru a "ieşi" în exterior

- structura blocului constructiv poate forma:
  - orice funcţie combinaţională de trei variabile
  - funcţii secvenţiale realizate cu bistabile D
- intrările de date nu sunt scoase în afara celulei număr de conexiuni externe redus

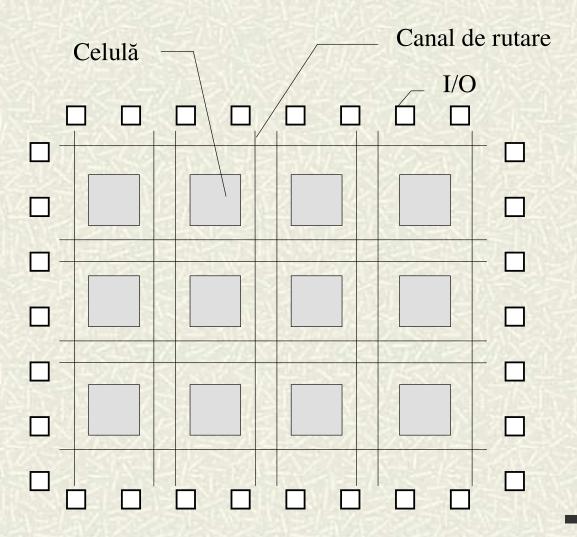
funcţionare:

- pentru legături între celule → canale de rutare
- semnalele externe intră prin buffere de intrare şi ajung la liniile verticale şi orizontale
- în toate punctele de intersecţie a unei linii orizontale cu una verticală se poate realiza o conexiune
- valorile logice de pe liniile de intrare de date ale multiplexoarelor sunt setate prin intermediul unor circuite de programare → funcţia fiecărei celule este programată intern
- ieşirea multiplexoarelor este rutată înspre mai multe linii verticale şi orizontale, la intrările altor celule sau la ieşirile circuitului
- ieşirile circuitului sunt realizate prin buffere de ieşire.

20.12.2019

ARHITECTURI DE DISPOZITIVE NUMERICE PROGRAMABILE

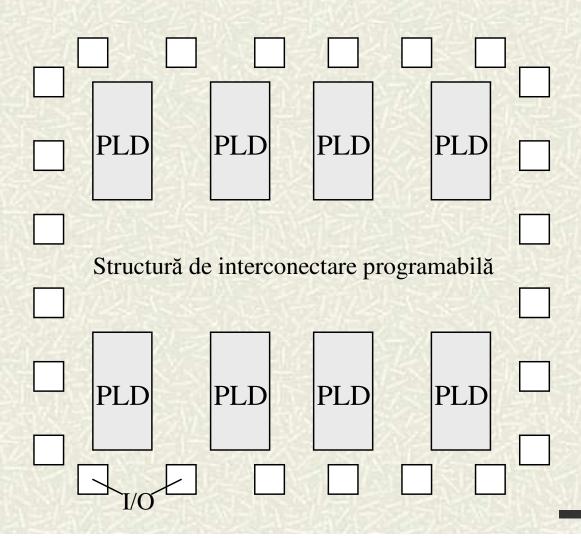
Arhitectură cu canale de rutare

23

ARHITECTURI DE DISPOZITIVE NUMERICE PROGRAMABILE

Arhitectură foldback (cu reacţie inversă)

24